

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาค้นคว้าแบบอิสระในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้เน้นการสำรวจด้านความคิดเห็นของประชาชน และความต้องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการเมืองน่าอยู่ โดยผู้ศึกษาได้กำหนดขั้นตอนวิธีการศึกษา การเลือกกลุ่มตัวอย่าง การเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล รวมถึงการออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 วิธีการศึกษา

วิธีการศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้แบ่งแนวทางการศึกษาออกเป็น 2 แนวทาง คือ

1. ศึกษาจากเอกสารวิชาการที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการที่จะเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามต่อไป
2. การเก็บข้อมูลภาคสนาม เป็นการศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นและความต้องการมีส่วนร่วมของกลุ่มตัวอย่างเป็นการเก็บข้อมูลระดับปฐมภูมิ ซึ่งใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีการแบบ Group Dicission เพื่อใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ และการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Dept Interview) ในเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

3.2 กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษา และตอบแบบสอบถามในการค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้ คือ ตัวแทนของประชาชนในหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย จำนวน 47 คน ที่ใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive sample) โดยผู้วิจัยพิจารณาเลือกประชาชนที่อยู่ในหมู่บ้าน ในเขตเทศบาลตำบลเวียง ที่เป็นแกนนำของหมู่บ้าน คือ ผู้ใหญ่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน แม่บ้าน และเยาวชนในหมู่บ้าน เนื่องจากมีคุณสมบัติที่สามารถเป็นตัวแทนของหมู่บ้าน และมีอำนาจในการตัดสินใจในโครงการหรือกิจกรรมของงานพัฒนา มีความรู้เรื่องงานพัฒนาที่ผ่านมาของชุมชน สามารถให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือได้ ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีการนัดหมายกับกลุ่มประชากรตัวอย่างของแต่ละหมู่บ้าน

ล่วงหน้าก่อน พร้อมกับแจ้งวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ วิธีการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณใช้วิธีการสัมภาษณ์โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ เป็นคำถามปลายปิด ข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยมีแนวทางในการถามคำถามกับกลุ่มประชากรตัวอย่าง เป็นคำถามที่ไม่มี การชี้แนะ ประชากรตัวอย่างสามารถตอบได้โดยอิสระ ไม่มีการตัดสินใจว่าผิดหรือถูก ในประเด็นที่ เจาะลึกลงไปด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับเมืองน่าอยู่

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามและวิธีการสัมภาษณ์แบบ Group Dicission ในการเก็บรวบรวมโดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 5 ตอน ดังนี้โดยมีการแจ้งวัตถุประสงค์ของ การวิจัยและความจำเป็นที่จะต้องถาม โดยอธิบายให้กลุ่มประชากรตัวอย่างเข้าใจอย่างชัดเจนและ ให้แต่ละคนตอบลงในแบบสอบถามของคน ซึ่งถ้าใครสงสัยก็สามารถถามได้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มประชากรตัวอย่าง เป็นข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง และอาชีพ ข้อคำถามเป็นลักษณะ ให้เลือกตอบจากตัวเลือกที่มีให้

ตอนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจองค์ประกอบสำคัญของเมืองน่าอยู่ เป็นการตอบ คำถามโดยให้ตอบว่าเห็นด้วย หรือ ไม่เห็นด้วย ให้เลือกตอบ 1 คำตอบเท่านั้น

ตอนที่ 3 การรับข้อมูลข่าวสารเมืองน่าอยู่ เป็นการตอบคำถามโดยให้ตอบว่า เคย หรือ ไม่เคย โดยให้เลือกตอบ 1 คำตอบเท่านั้น

ตอนที่ 4 การเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมเพื่อพัฒนาให้เมืองน่าอยู่ เป็นการตอบคำถาม โดยให้ตอบว่าเคย หรือ ไม่เคย โดยให้เลือกตอบ 1 คำตอบเท่านั้น

ตอนที่ 5 ความต้องการมีส่วนร่วมเกี่ยวกับเมืองน่าอยู่ เป็นการตอบคำถามโดย ให้ตอบว่าใช่ หรือ ไม่ใช่ โดยให้เลือกตอบ 1 คำตอบเท่านั้น

2. การเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ เป็นการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (Depth Interview) ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นคำถามไว้ล่วงหน้า เป็นการถามแบบกว้างๆ และเป็นคำถามปลายเปิดที่มีความต่อเนื่องกัน เพื่อให้ทราบข้อมูลตรงกับประเด็นที่ต้องการศึกษา และเป็นคำถามที่ต่อเนื่องจาก การเก็บข้อมูลเชิงปริมาณที่มีรายละเอียดมากขึ้น และการสังเกตบริบทของชุมชน ในประเด็นเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับเมืองน่าอยู่

3.3.2 การวางแผนและการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. สร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แนวคิดจากเอกสารที่เกี่ยวข้อง คือ การเรียนรู้ การมีส่วนร่วม การพัฒนาที่ยั่งยืน เมื่อนำอยู่ และโครงการต่างๆที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการออกแบบสอบถาม

2. ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล และความตรงของเนื้อหาของแบบสอบถาม แล้วนำแบบสอบถามไปปรึกษา ผ่านการตรวจสอบจากอาจารย์ที่ปรึกษา จนถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสมทางภาษา ตรงตามวัตถุประสงค์ แล้วจึงนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคสนามต่อไป

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดย

3.1 ประสานงานไปยังกลุ่มประชากรตัวอย่างของหมู่บ้านในเขตเทศบาล ตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ของการศึกษาค้นคว้าแบบอิสระ และขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

3.2 กำหนดวันเก็บข้อมูล และนัดหมายตัวแทนของหมู่บ้านล่วงหน้า ก่อนดำเนินการเก็บข้อมูล 1 สัปดาห์

3.3 ดำเนินการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ สัมภาษณ์แบบสอบถามที่ออกแบบไว้

3.4 การประมวลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

การประมวลผล เมื่อทำการเก็บรวบรวมข้อมูลในกลุ่มประชากรตัวอย่างเรียบร้อยแล้ว ดำเนินการดังนี้

1. ตรวจสอบความครบถ้วนของแบบสอบถาม กรณีมีการตกหล่น ตอบไม่ครบตามข้อคำถาม ดำเนินการเก็บข้อมูลเพิ่มเติม โดยใช้ผู้ประชากรคนเดิมเนื่องจากต้องเป็นตัวแทนของหมู่บ้านเท่านั้น

2. ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้มารวบรวมเข้าด้วยกัน แล้วนำมาลงรหัส หรือลงลำดับ เลขที่ เพื่อเตรียมข้อมูลลงในคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์ทางสังคมศาสตร์ (SPSS) และนำเสนอในรูปแบบตารางร้อยละ

3. ข้อมูลเชิงคุณภาพที่เก็บรวบรวมได้ นำมารวบรวม จัดเป็นหมวดหมู่ วิเคราะห์ แล้วนำมาเขียนเป็นรายงานเชิงพรรณนา

4. ในส่วนของคำอธิบายผู้ศึกษาจะนำเอาข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสังเกต จากเอกสารทางวิชาการเข้ามาช่วยในการอธิบาย